

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/90/2012
Identifikačné číslo spisu:	7012200083
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7012200083.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci navrhovateľa: Z. I., S. XXX, Y., právne zastúpený: JUDr. Miriam Jachymová, advokátka so sídlom Pražská 2, Košice, určená Centrom právnej pomoci, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č.8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 27. apríla 2012, č.k.1Sd/6/2012-29, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 27. apríla 2012, č.k.1Sd/6/2012-29, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo dňa 27. apríla 2012, č.k.1Sd/6/2012-29, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 27.septembra 2011 a účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že preskúmaným rozhodnutím odporkyňa podľa § 70 zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok s odôvodnením, že nie je invalidný podľa § 71 zákona. Navrhovateľ v súdnom konaní o preskúmanie zákonnosti tohto rozhodnutia namietal nesprávnosť posúdenie jeho zdravotného stavu. Krajský súd základe posudkov posudkového lekára pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne dospel k záveru, že posudkoví lekári v posudkoch dostatočne ozrejmili záver o iba 30 %-nej miere poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť podľa kapitoly VI, oddiel A, položka 9, písm. b) prílohy č.4 zákona. Miera poklesu bola určená na dolnej hranici stredne ťažkej formy zdravotného postihnutia vzhľadom na mierne zníženie mnestických funkcií a známky organicky podmienených porúch po cievnej mozgovej príhode, hoci funkčné poruchy motorického ústrojenstva sú ľahkého stupňa. Posudkový lekár ústredia vyhodnotil všetky navrhovateľom namietané nálezy z odborných lekárskeho vyšetrení a konštatoval, že rehabilitačný nález z decembra 2011 dokumentuje u

navrhovateľa výrazne lepší rozsah hybnosti pohybového ústrojenstva a hlavne ľavej hornej končatiny. Keďže sa navrhovateľovi nepodarilo spochybniť zákonnosť rozhodnutia odporkyne, krajský súd ho potvrdil podľa § 250q ods.2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“)

Rozsudok krajského súdu navrhovateľ napadol včas podaným odvolaním. Namietol, že ho v konaní posudzoval trikrát s rovnakým záverom ten istý posudkový lekár, ktorý je podľa neho zaujatý, je pracovne zaťažovaný a pod tlakom Sociálnej poisťovne. Pokiaľ posudkový lekár v posudku z 19. januára 2012 konštatoval, že „v spisovej dokumentácii je prítomný rehabilitačný nález navrhovateľa z decembra 2011, ktorý dokumentuje výrazne lepší rozsah hybnosti pohybového ústrojenstva a hlavne ľavej hornej končatiny, ktorý ambulantný nález podľa posudkového lekára navrhovateľ zo zistených dôvodov nedáva k dispozícii na posúdenie zdravotného stavu a z ktorého nedal urobiť eventuálne ani fotokópiu“, toto tvrdenie považuje za nepravdivé. Žiadal o nové posúdenie jeho zdravotného stavu. Ďalej namietol, že hoci na posúdenie u posudkového lekára bol prizvaný, nebol oboznámený s obsahom jeho posudku a nebola mu daná možnosť vyjadriť sa k nemu. Z toho dôvodu sa odvoláva voči posudku posudkového lekára MUDr. O. I. a žiada o nové posúdenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Súčasne požiadal o ustanovenie právneho zástupcu, lebo je dlhodobo bez akéhokoľvek finančného príjmu. Žiadal, aby odvolací súd zrušil rozsudok krajského súdu s tým, že po preskúmaní zdravotného stavu mu bude priznaná minimálne 41 %-ná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Navrhovateľ k odvolaniu pripojil fotokópie správy z FR ambulancie z 2. decembra 2011, 10. februára 2012 a 10. apríla 2012, ortopéda z 15. marca 2012 a 24. apríla 2012 a neurológa z marca 2012.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa poukázala na to, že bol posudzovaný viackrát, naposledy 16.03.2012 a na tomto posúdení bol prítomný. Rozsah jeho zdravotného poškodenia bol dostatočne ozrejmený na podklade zdravotnej dokumentácie a odborných vyšetrení. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v medziach odvolania a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Jednou z podmienok na vznik nároku na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods.1 zákona invalidita poistenca.

Podľa § 71 ods.1 zákona poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 (§ 70 ods.2, 3 a 5 zákona).

Nebolo sporné, že zdravotný stav navrhovateľa je dlhodobo nepriaznivý po prekonaní mozgovej cievnej príhody. Pre vznik invalidity však dlhodobosť nepriaznivého zdravotného stavu musí súčasne spôsobovať pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

V zmysle § 153 ods.3 a 5 zákona lekársku posudkovú činnosť dôchodkového poistenia, ktorá zahŕňa posudzovanie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len "posudkový lekár").

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku namietal, že nebol oboznámený s obsahom posudku

posudkového lekára MUDr. O. I. a nebola mu daná možnosť vyjadriť sa k nemu, túto jeho námietku odvolací súd nepovažoval za dôvod pre zrušenie rozhodnutia odporkyne. Zo zápisnice o ústnom pojednávaní dňa 23. augusta 2011 na pobočke Sociálnej poisťovne Košice, založenej v posudkovej dokumentácii totiž vyplýva, že navrhovateľ bol oboznámený s tým, že nie je uznaný invalidným, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím je postihnutie zaradené do kapitoly VI, oddiel A, položka 9 písm. b) prílohy č.4 zákona a že miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 30 %. Navrhovateľ s takto určenou mierou nesúhlasil z dôvodu, že ako vodič z povolenia sa nevie zamestnať. Túto zápisnicu navrhovateľ vlastnoručne podpísal. Odborný posudok o invalidite z toho istého dňa bol navrhovateľovi doručený najneskôr spolu s rozhodnutím odporkyne o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok, takže námietky voči tomuto posúdeniu mohol vzniesť v odvolaní proti rozhodnutiu odporkyne. Je potrebné uviesť, že námietkami navrhovateľa voči určenej miere poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa v dostatočnom rozsahu zaoberal posudkový lekár ústredia na základe lekárskeho správ a nálezov, ktoré navrhovateľ predložil v konaní o preskúmanie rozhodnutia odporkyne.

Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd aj námietku navrhovateľa, že ho v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne trikrát posudzoval ten istý posudkový lekár ústredia Sociálnej poisťovne a že je zaujatý vzhľadom na opakovaný záver o iba 30%-nej miere poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, pracovnú zaťaženosť a tlak zo strany Sociálnej poisťovne.

Samotná okolnosť, že posudkový lekár pri opakovanom posudzovaní dospel k rovnakému záveru, nie je bez preukázania horšieho zdravotného stavu predložením novších lekárskeho nálezov okolnosťou, ktorá by mohla viesť k záveru o zaujatosti posudkového lekára. Takou okolnosťou nie je ani prípadná pracovná zaťaženosť posudkového lekára. Posúdenie zdravotného stavu a miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa § 153 ods.5 v spojení s § 179 ods.1 písm. h) zákona vykonáva posudkový lekár ústredia.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu posudkový lekár ústredia vyhodnotil zdravotný stav a mieru poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť objektívne a úplne, a to aj na základe objektívnych nálezov odborných lekárskeho správ, ktoré navrhovateľ predložil v súdnom konaní. Pokiaľ v poslednom posudku konštatoval, že „po kompletnej FRO liečbe hybnosť končatín je zlepšená, dokumentované len reziduálna ľahká ľavostranná hemiparéza a hemiataxia, citlivosť je upravená. Pre mierne zníženie mnestických funkcií a výkon v oblasti kognitívnych funkcií nemá doporučené vykonávať funkciu vodiča nákladných vozidiel. S prihliadnutím na dokumentovaný stav, len miernu poruchu ľavých končatín, bez porušenia chôdze miera poklesu stanovená v príslušnej kapitole a položke na dolnej hranici rozpätia. Na základe uvedeného invalidita nevznikla.“, toto hodnotenie zdravotného stavu nie je v rozpore s nálezmi odborných lekárskeho vyšetrení, ktoré navrhovateľ predložil súdu.

Rozhodujúcim na určenie miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti je pri postihnutí mozgu rozsah a stupeň pretrvávajúcich neurologických symptómov s ohľadom na neurologický nález (dokázanými pyramídovými javmi zánikovými a iritačnými), psychické zmeny. Navrhovateľ namietal nepravdivosť tvrdenia posudkového lekára, že rehabilitačný nález navrhovateľa z decembra 2011 dokumentuje výrazne lepší rozsah hybnosti pohybového ústrojenstva a hlavne ľavej hornej končatiny. Zo správy FR ambulancie z 11.11.2011 a 02.12.2011 však nevyplýva, že by rozsah hybnosti ľavostranných končatín nezodpovedal len ľahkej forme postihnutia. Pokiaľ navrhovateľ namietal správu z FR ambulancie z 10.02.2012, táto nepreukazuje dlhodobé, viac ako rok trvajúce ďalšie zhoršenie zdravotného stavu oproti stavu konštatovanému v posudku zo 16. marca 2012. Posudkový lekár ústredia pritom v uvedenom posudku vyhodnotil aj túto správu, keď uviedol, žena udávanom zhoršení zdravotného stavu sa spolupodieľa bolestivý stav v oblasti ramena a bedra ako ortopedického diagnostického záveru, s predpokladom jeho zlepšenia po preliečení.

Z posudkov posudkových lekárov však vyplýva, že hodnotenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na dolnej hranici stredne ťažkej formy stavu po cievnej mozgovej príhode (30%) bolo určené s prihliadnutím na mierne zníženie mnestických (pamäťových) schopností navrhovateľa, keď ľahké zníženie hybnosti končatín by podmieňovalo len hodnotenie zdravotného stavu podľa kapitoly

VI, oddielu A, položky 9 písm. a) prílohy č.4 zákona (5 % až 15%).

Z posudkov na základe nálezov psychologického vyšetrenia vyplýva, že navrhovateľ pri uvedenom zdravotnom stave nie je schopný vykonávať prácu vodiča. Obmedzenie, prípadne zákaz výkonu niektorých zamestnaní zo zdravotných dôvodov pri súčasnom zachovaní schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v inom pracovnom zaradení však nie je okolnosťou, ktorá by podľa § 71 zákona bola dôvodom na uznanie invalidity, a teda viac ako 40%-nej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd dospel k záveru, že navrhovateľ pri uvedenom zdravotnom stave zatiaľ nespĺňa podmienku invalidity podľa § 71 zákona na vznik nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 zákona a rozhodnutie odporkyne tak ako krajský súd považoval za súladné so zákonom. Rozsudok krajského súdu preto ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods.1 O.s.p.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 224 ods.1 O.s.p., lebo navrhovateľ bol v tomto konaní neúspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.